

Список використаних джерел

1. Бабчинська Т.В. Міжнародно-правові стандарти судочинства та їх реалізація в положеннях кримінального процесуального законодавства України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія право*. 2016. Вип. 37. Том 3. С. 84–89.
2. Гришин Д. А. Международные стандарты уголовного судопроизводства. *Юридическая наука и правоохранительная практика*. 2020. № 1(51). С. 65–74.
3. Сугатов М. С. Европейские стандарты уголовного судопроизводства. *Научный альманах*. 2019. № 3-1(53). С. 162–165.
4. Мінімальні стандартні правила поводження з в'язнями: Міжнародний документ від 30.08.1955. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_212#Text
5. Загальна декларація прав людини, Прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text

Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри Харитонов Р. Ф.

МИРОНЮК ОЛЕКСАНДР ВАЛЕРІЙОВИЧ

Національний університет «Одеська юридична академія»

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ГРОМАДЯНСТВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Процес європейської інтеграції мав на меті запровадження громадянства європейського союзу. Саме це положення і закріплення в статті 20 Договору про функціонування Європейського союзу та в статті 9 Договору про Європейський Союз. Оскільки громадянство – це певний правовий зв'язок між конкретною державою та особою, що встановлює взаємні права та обов'язки, то європейське громадянство має також знаходити свій вияв у конкретних правах та обов'язках. Але не слід отождествляти поняття «громадянство» з «громадянством Європейського Союзу», через те, що останній не є державою.

Відповідно до положень вищевказаних договорів кожен громадянин будь-якої держави-члена є громадянином Союзу громадянство Союзу є додатковим до національного громадянства, не замінюючи його. Ці два громадянства не можуть бути змішані, оскільки вони мають різну юридичну природу: право ЄС регулюється нормами ЄС, а національне громадянство – нормами внутрішньодержавного права. Тобто, можна зробити висновок: коли особа набуває громадянства держави – учасниці ЄС, вона автоматично стає громадянином ЄС і навпаки.

Інститут громадянства Європейського Союзу має перспективний і динамічний характер. Даний висновок впливає з положень статті 25 ДФЄС, де зазначено, що Комісія кожні три роки звітує перед Європарламентом, Радою міністрів і Економічно-соціальним комітетом про застосування положень розділу II («Громадянство союзу та недискримінація»), а також Рада міністрів за згодою Європарламенту шляхом одностайного прийняття європейського закону може доповнювати перелік прав, закріплених у ч. 2 ст. 20 ДФЄС [2].

В літературі права і свободи громадян Європейського Союзу поділяють на три групи:

1) політичні права, до яких належать: активне і пасивне виборче право у виборах до Європейського парламенту та муніципальних органів влади в державі проживання;

2) міграційні права: право на вільне пересування та проживання в межах території держав-членів ЄС;

3) запобіжно-захисні права: право на дипломатичний консульський захист; право направляти петицію до Європейського парламенту; звертатися зі скаргою до Європейського Омбудсмена з питань неналежного управління в діяльності інститутів та органів Союзу; надсилати звернення до будь-якого інституту або органу Союзу на одній з офіційних мов Союзу та отримувати відповідь тією ж мовою; доступ до документів Європейського парламенту, Ради, Комісії [1, с. 235–236].

А.В. Кулабухова класифікує права громадян Європейського Союзу на: виключні права та усі інші, які можуть бути реалізовані будь-яким індивідом, що проживає чи має юридичну адресу на території держави-члена. До першої групи належать право на вільний рух та проживання в межах території держав-членів; право обирати та бути обраними на виборах до Європейського парламенту та на місцевих виборах у державі – члені проживання; право не захист дипломатичних представництв і консульств будь-якої держави-члена; право законодавчої ініціативи. До другої групи слід віднести право на належне управління, право доступу до документів та право на звернення [3, с. 272].

Політичні права громадян формують ядро правового статусу громадянина Європейського Союзу. До політичних прав належить активне і пасивне виборче право. Стаття 22 ДФЄС надає можливість кожен громадянин Союзу, що проживає в державі-члені, громадянином якої він не є, має право обирати та бути обраним на місцевих виборах у державі – члені проживання на таких самих умовах, як і громадяни цієї держави. В цьому положенні знаходить вияв принцип недискримінації особи, яка є громадянином держави-члена і яка не є такою.

Інститут громадянства ЄС на сучасному етапі є не лише формальним закріпленням ідеї єдності європейських народів, а відображає реальний зв'язок між утворенням і громадянами держав-членів, оскільки передбачає низку прав, які закріплені у Договорі про функціонування Європейського Союзу.

Феномен європейського громадянства полягає в його подвійній правовій природі: особа одночасно належить особи до народу держави-члена та до спільноти народів об'єднаної Європи. Це дає можливість громадянам ЄС брати активну участь у його функціонуванні. Громадяни ЄС через наднаціональні та національні правові механізми здатні впливати на функціонування Європейського Союзу через Європейський Парламент як один із законодавчих інститутів ЄС, що здійснює також функцію демократичного контролю.

Список використаних джерел

1. Кн. перша: Інституційне право Європейського союзу / В. І. Муравйов, О. М. Шпакович, О. М. Лисенко, О. В. Святун. К. : Ін Юре. 2015. 312 с.
2. Консолідовані версії Договору про Європейський Союз та Договору про функціонування Європейського Союзу станом на 30.03.2010 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b06
3. Кулабухова А. В. Каталог прав громадян Європейського Союзу. *Право та інновації*. № 1(13). 2016. 278 с.

Науковий керівник: д.ю.н., професор, професор кафедри Сурілова О. О.

МОСЕЙКІН ОЛЕКСАНДР СЕРГІЙОВИЧ

Національний університет «Одеська юридична академія»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ЄС

Актуальність даної теми зумовлюється тим, що все більша кількість біженців перетинає європейські кордони у пошуках кращого життя, а це неодмінно загрожує безпеці та стабільності європейських країн та спричинює кризові явища в європейському середовищі. Отже, постає питання пошуку шляхів вирішення ситуації із міграцією, аналізу політики уряду ЄС в його законодавчій діяльності, а також аспекту ролі окремих держав-членів, щодо даного питання.

Спочатку варто проаналізувати міграційну політику уряду ЄС загалом. Щодо формування міграційного права ЄС, то спочатку можна виділити Шенгенську систему – Угода про поступове скасування перевірок на спільному кордоні від 19 червня